

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tent. II. Circa corruptos mores liberorum, & aliorum domesticorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

impellit morositate ac contumaciâ vestrâ, ego marito sæviante taceo, & dissimulo, sicque iracundiam ejus frango; quin animum ejus sic inflexi, ut mecum Christum colere cœperit; ergo & vos agite cum maritis, si simili concordia & pace frui velitis: Verbo; hoc uxorum symbolum esto; *In silentio & spe erit fortitudo vestra.* Isaïæ c. 30.

§. II.

Tentatio II. circa corruptos mores liberorum & aliorum domesticorum.

LXXV **M**arina Matrona pia ac timens DEUM, dum quotidie advertit, liberos suos & Ancillas neque ad orandum, neque ad discendum & laborandum compelli posse, sed otio duntaxat, & scurrilibus jocis vacare, & præterea surdos ad admonitiones, duos & contumaces ad imperia existere; imò unam Ancillam omnino à Filio quopiam suo impregnatam fuisse, ad mortem propè affligitur, ideòque hanc suam tristitiam & afflictionem confessario suo aperit. Quæritur, quomodo illam ab hac gravissima tentatione liberare possit?

Responsio.

LXXVI. Inprimis hortetur, ut non tam graviter apprehendat omnes errores liberorum & subditorum, sed potius consideret eos ut cæcos, ut ægros, quibus non tantum non irasci, sed potius compati, variæque media ad curationem applicare solemus; ita monet S. Chrysostomus lib. 2. dial. dicens: *Non uniformiter secundum mensuram delictorum increpationes*

nes quoque oportet inferri, sed diligenter aspicere eorum, qui deliquerunt, vires atque propositum, ne forte volens rupta sarcire majorem operetur disruptionem, cupiens eligere collapsa casum inferat graviolem.

LXXVII. Secundò suadeat, ut non quosvis errores mox puniat, sed minores diffimulet, exemplum piscatorum, qui piscis minoris jaeturam contemnunt, ut majorem lucentur. Revocet illis in memoriam Dei misericordiam, quam erga illam ostendit, & dicat illi: Ecce, an non tu quoque es Filia DEI? tamen quàm parùm impleas mandata DEI? si, quoties tu peccas, mox puniret te DEUS, quoties in purgatorium, aut infernum præcipitata fuisses, ergo tu, quæ ratione polles, à teipsa impetrare non potes, ut talis efficiaris, qualis esse deberes, quantum minùs à liberis tuis nullo aut exiguo rationis usu præteris hoc exigere poterit?

LXXVIII. Tertio hortetur illam, ut, quando ob errorem aliquem castigandi videntur, id cum mansuetudine potiùs, quàm severitate faciat, nam, ut S. Prosper. l. 1. de vit. contempt. ait, *leviter castigatus exhibet reverentiam castiganti; asperitate autem invidia increpationis offensus, nec increpationem recipit, nec salutem.* Et ut S. Gregorius in Past. cap. 35. ait, *Plerumque, quos cruciamento non corrigunt, ab omni-
quis adhibus lenia condimenta comescunt.* Jubeat ergo illam in correctione cœlum imitari, quod primò faciem serenam exporrigit: tum nubilosum efficitur, subinde tonat: mox fulgurat, & tandem fulminat, sic itaque & ipsa primò faciem hilarem & serenam exhibens blandis verbis ad emendationem allicit, ubi hoc medium nihil profecerit, obnubilet faciem.

& displicentiam circa errorem ostendat; si neque hoc sufficiat, tonare incipiat, verbisque increpet delinquentes; quando etiam hoc non proficit, fulgura minarum emittat, & terreat; & tandem si neque hoc medium efficacius fuisse senserit, fulmine virgarum vel alterius instrumenti percutiat.

LXXIX. Quarto ostendat illi errorem & stultitiam, quam committit, quando errantes liberos aut subditos ignominiosis verbis compellat, aut dirissima quæque mala imprecatur; nam 1. contra charitatis ordinem facit, quia, dum emendare vult parvum errorem, in majorem præcipitat, quatenus videlicet exemplo suo similis est illi homini, qui, ut unam fenestrate rotulam reficeret, viginti alias frangeret; aut parenti, qui, ut parvum Filii vulnus curaret, lethale ipsi infligeret. 2. Etiam stultè facit, perinde scilicet ut parens ille, qui, ut Filium curaret, medio uteretur, ob quod omnibus bonis spoliari, & morti adjudicari ipse mereretur; aut qui seipsum occideret præ indignatione, quod Filium seipsum leviter vulnerasse videret. Meminerit proinde sententiæ à Christo Matth. 16. prolata: *Quid prodest homini, si universum mundum lucratur, anima verò sua detrimentum patiatur?*

LXXX. Quinto admoneat illam, ut, si post frequentem correptionem videat, se nihil proficere, rem totam DEO commendet, & hanc Filiorum aut subditorum inobedientiam, & pertinaciam tanquam paternam castigationem vel probationem à DEO cum patientia & æquanimitate recipiat, & portet, non cessans interea salutem & animas illorum DEO commendare. Quem in finem proderit exemplum unum, alterumve eorum parentum, qui liberos aut subditos

discolos habuerunt, & cum magna patientia suppor-
târunt, ob oculos ponere, qualia esse possunt. Ad-
mi & Evæ in Caino, Noë in Cham, Isaaci in Esau, Da-
vidis in Absalone, & plura similia.

§. III.

Tentatio III. Circa sollicitudinem alendo-
rum domesticorum.

LXXXI. **D**Orothea Uxor nobilis cum Doro-
theo Marito suo, per incendium om-
nibus suis bonis, ipsaque domo spoliata, & ad extre-
mam inopiam redacta, gravissimè affligitur, eò quòd
media amplius non habeant ad se, suosque domesticos
alendos; nec videant, quomodo ea acquirere amplius
possint, cum laborare, utpote labori non assueti non ve-
leant, mendicare autem erubescant. Quæritur quomo-
do contra ejusmodi tentationem roborandi sint illi
conjuges?

Responsio.

LXXXII. Primò hortetur illos, ut patienter ferant
hanc jacturam bonorum suorum temporalium cum S.
Job, dicantque cum illo: *Nudus egressus sum de matris
Matris meæ, & nudus revertar illuc. Dominus dedit,
Dominus abstulit. Sicut Domino placuit, ita factum
est. Sit nomen Domini benedictum.* Sic enim me-
tò sperare poterunt, quòd, sicut DEUS Jobo pro-
pter tam insignem patientiam omnia restituit duplici-
ta & ipsis (si utile judicaverit) omnia deperdita re-
stituere possit: Certè necessaria non negabit; neque
enim ad solos Apostolos & Religiosos, sed ad omnes,
qui cum patientia & charitate dimiserint bona sua, per-
tinet;